

AQ IS HET NIEUWE EQ

Het intelligentiequotiënt (IQ), dat kenden we al. Net als het EQ, voor emotionele intelligentie. Maar wat in de 21ste eeuw echt kwaliteit geeft aan je leven (en job) is het AQ, wat staat voor Adaptability Quotient of adaptieve intelligentie. Dat concept heeft meer om het lijf dan je zou denken.

Leven en werken als een judoka

TEKST
WILLIAM
VISTERIN

“Adaptieve intelligentie is het vermogen om zowel flexibel als stabiel in het leven te staan”, zo schrijven Rudi Francken en Tim Vermeire in hun boek *Adaptieve intelligentie: lichter leven, slimmer werken*. Dat betekent dus niet dat je je sowieso altijd maar aanpast, maar alleen aanpast wanneer dat

nodig en zinvol is. “Niet flexibel als doel op zich, maar flexibiliteit die doelt op stabiliteit.” Ze gebruiken het beeld van de judoka die wendbaar is vanuit een stabiele positie, met de voeten stevig op de grond. Zo kun je kampen met de uitdagingen die ons worden voorgelegd.

In het verleden was er al veel aandacht voor het belang van onze intelligentie of IQ (lees: vakkennis) en later volgde het EQ of emotionele intelligentie (lees: soft skills). “Maar in de huidige digitale wereld en door de continue verandering zijn het IQ en EQ niet meer toereikend”, stellen Francken en Vermeire. Ze vergelijken het met een stoel op drie poten. “Natuurlijk kun je op twee poten te zitten, maar het zal je concentratie en spierkracht kosten om overeind te blijven. Daarom is het nuttig om je derde poot te ontwikkelen: het AQ, dé kerncompetentie van de 21ste eeuw. Of je nu werkt in de zorg, het onderwijs, een corporate structuur of als zelfstandige: het is voor iedereen op en naast de arbeidsmarkt een meerwaarde.”

In de huidige digitale wereld en door de continue verandering zijn het IQ en EQ niet meer toereikend.

VAN ENERGIE NAAR GROEI, EN TERUG

Belangrijk is dat het AQ diverse onderdelen of principes kent. Zo wordt het ook wat concreter en meer herkenbaar. In hun boek omschrijven de auteurs er vijf. Er is **energie**, wat zowel slaat op fysieke, mentale als emotionele energie. Denk aan voldoende beweging en slaap en aan gezonde voeding, maar ook aan sociale contacten.

Een tweede principe is **essentialisme**. Oftewel: waar gaat je energie naartoe? Dit principe moet je helpen om de juiste keuzes te maken. "Vragen die we ons hier stellen zijn: wie ben je en wat drijft je? Wat is voor jou essentieel en wat is overbodig?"

Drie en vier zijn **focus** en **balans**. Bij focus gaat het om gericht werken en weerstand bieden aan de continue afleidingen. Bij balans gaat het om hoe je omgaat met de verschillende rollen in je leven: van collega en leidinggevende tot huisman en trainer. Dit beïnvloedt je loopbaan.

Een laatste principe van het AQ, dat overigens de laatste jaren aan belang wint, is de zogenaamde **groei-mindset**. Die is gebaseerd op het geloof in je eigen kunnen. "Zo ben je ervan overtuigd dat het zinvol is om tijd en energie te investeren in het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden. En dat je op die manier ook meer kansen en keuzes creëert voor jezelf, zowel op je werk als in je privéleven." Belangrijk ten slotte is dat die vijf principes van het AQ een samenwerkend geheel vormen. "Zo kun je bij het verhogen van je energiepeil door aangepaste voeding en voldoende slaap, ook impact ervaren op het gebied van focus, en omgekeerd."

Adaptieve intelligentie: lichter leven, slimmer werken, Rudi Francken & Tim Vermeire, Pelckmans, 2021, 231 pagina's, ISBN: 9789463372176

WAT VINDT DE RECRUITER VAN HET AQ?

Geert Motmans van het rekruterings- en HR-bedrijf Motmans & partners kan zich (deels) vinden in de opmars van het AQ.

"De wereld verandert aan een alsmat sneller tempo. Klantverwachtingen veranderen parallel daarmee. Functies en de daaraan gekoppelde job-inhoud veranderen bijgevolg ook."

De conclusie is volgens hem duidelijk. Managers en directieleden die zichzelf niet als drijvende *change agents* zien en daar ook de competenties voor hebben, zijn niet langer de leiders van morgen. "En medewerkers die denken dat het leren gedaan is zodra ze de schoolpoort verlaten, zullen op relatief korte termijn aan de zijlijn moeten toekijken hoe anderen de gewijzigde jobs innemen", klinkt het. "De openheid om te veranderen, jezelf continu uit je comfort-zone dwingen, is dus een noodzaak. **Je pensioen halen in de job waarin je van start ging, is een illusie.** Aanpassingsvermogen kan dan ook niet anders dan standaard deel uitmaken van een potentieelanalyse."

OUDE WIJN, NIEUWE ZAKKEN

Toch vindt Motmans het ook wat oude wijn in nieuwe zakken. "Het meten van het aanpassingsvermogen is al vele jaren een onderdeel van wetenschappelijk onderbouwde tools zoals OPQ. En Charles Darwin beschreef al in zijn boek *The origin of species* dat overleven niet draait om de sterkste, maar om het vermogen om zich aan te passen. We schrijven dan 1850-1880."

Het AQ is dus belangrijk, maar niet echt nieuw. "Al zal alles wel wat sneller evolueren dan vroeger." De beste voorspellers van succes blijven volgens hem: passie, drive en vooral discipline. "Ook met en na corona zal dit het geval zijn."

AQ IS HET NIEUWE EQ

Verandering is eigen aan je werk. Maar wat als die verandering zelf je werk is en je van het ene naar het andere 'veranderproject' gaat?

“Elke verandering moet een verbetering zijn”

Miguel De Smaele is *mister change*, al moet hij bescheiden glimlachen als we hem zo omschrijven. “Ik denk dat er hier bij Unilin, waar ik werk, veel *misters change* rondlopen”, klinkt het gevat. “Er zijn hier veel nieuwe projecten en overnames die geïntegreerd moeten worden.”

Miguel gaat binnen Unilin, bekend van onder andere de Quick-Step-vloeren, van project tot project: van overnames tot de Brexit. Dat is zijn job. “Het is wel mooi om elke keer iets nieuws op te bouwen. Je kunt eigenlijk ondernemen binnen je eigen bedrijf. Een ander voordeel vindt hij de vrijheid en flexibiliteit die hij geniet in zijn job, al geldt dat ook omgekeerd. “De leercurve wordt altijd wel opgetrokken, maar het

voordeel is dat ik in aanraking kom met heel diverse functies en specialisten. Ik word ook altijd uitgedaagd om uit mijn comfortzone te gaan. Geen enkel project is hetzelfde.”

DIVERSE LAGEN

Op zijn naamkaartje staat *Group finance project & reporting manager*. “Mijn eerste opdracht was de integratie van laminaatproducent Balterio binnen de Mohawk-groep, waar Unilin deel van uitmaakt. Ik deed onder meer de voorbereiding voor de financiële rapportering”, vertelt hij. Later werd zijn functie breder. “Naast het management, de financiën en de IT werden andere domeinen meer en meer van tel.”

Is er een soort draaiboek bij al die projecten? “Een aantal zaken komen terug, zoals het projectteam dat bestaat uit diverse lagen. Er is één high-level werkgroep die het management betrokken houdt. Een andere werkgroep vertegenwoordigt de diverse betrokken domeinen, zoals IT, finance of supply-chain. En in andere werkgroepen wordt alles dan meer in detail uitgewerkt.”

WAAROM

Mensen hebben het moeilijk met verandering. Betekent dit dat Miguel sowieso een moeilijke job heeft? “Verandering zit bij ons in de bedrijfscultuur. We zijn dan wel een multinational, maar tegelijk erg wendbaar. Dat maakt het ook gemakkelijker om deze projecten te doen. Tegelijk is het toch altijd de kwestie om mensen mee te krijgen. Dialoog en overleg zijn hierbij cruciaal. En je moet altijd gaan naar het waarom van het verhaal. Per slot van rekening moet elke verandering een verbetering zijn, toch zeker op lange termijn.”

VAN OVERNAMES TOT CORONA: DE VELE VORMEN VAN VERANDERING

“Verandering komt van overal”, stelt Miguel De Smaele over zijn job en bedrijf. Of wat dacht je hiervan?

Overnames zijn een hele verandering: voor het overnemende bedrijf maar zeker ook voor de medewerkers en organisatie die worden overgenomen. “Je moet namelijk ook de waarden en normen overbrengen”, weet hij.

Technologie die snel evolueert. “We zorgen ervoor dat de financiële afdeling over de gepaste up-to-date software en tools beschikt. Zo bekijken we wat trends als robotics of artificiële intelligentie voor ons kunnen betekenen.”

Brexit. “Om voorbereid te zijn op de Brexit werkten we met heel wat departementen samen. Zo brachten we de impact op diverse vlakken in kaart.”

Corona. Unilin lanceerde een persoonlijke webshop zodat retailers ook tijdens de lockdown hun klanten konden blijven bedienen.

▲ Miguel De Smaele: “Ik word altijd uitgedaagd om uit mijn comfortzone te gaan.”

#HAD IK DAT GEWETEN

De basics van Dieter Coppens

TEKST
WILLIAM
VISTERIN

Eigenlijk is hij grafisch vormgever. Maar in Vlaanderen is hij beroemd dankzij het populaire en bekroonde tv-programma *Down the road*, waarin hij met jongvolwassenen met het syndroom van Down op avontuur trekt. Wat kun jij – professioneel en privé – leren van Dieter Coppens?

Vrijheid is een van zijn absolute basics, maar wel altijd in combinatie met

respect voor de mens en de natuur. Daarom is hij ambassadeur voor de campagne 'Mei plasticvrij' en draagt hij de natuur hoog in het vaandel. Oftewel: wees lief voor elkaar en voor de planeet, dan komt alles wel goed.

DE MEESTE MENSEN DEUGEN

Zijn bedoeling met het tv-programma *Down the road* was om de kijkers kennis te laten maken met mensen die het syndroom van Down hebben. Het programma heeft veel ogen geopend. De angst in de maatschappij om in

contact te treden met mensen met een beperking, is gekeerd, zo kon Dieter Coppens zelf vaststellen.

Onlangs trok hij, als fervente lifter, met de duim omhoog van Vlaanderen naar Rusland en ging hij bij wildvreemden aankloppen om te overnachten. Die reis bevestigde voor hem andermaal dat 'de meeste mensen deugen', zoals Rutger Bregman schrijft in zijn gelijknamig boek. "Ik denk dat wij allemaal te veel angst hebben voor elkaar."

ZET JE GEZIN OP DE EERSTE PLAATS

Toen bij zijn echtgenote baarmoederhalskanker werd vastgesteld, stond de wereld van Dieter Coppens even stil. Het gezin – met zijn vrouw en drie kinderen en zijn eigen ouders en broers – is de basis voor hem, als nest waar je je waarden meekrijgt.

◀ *Dieter Coppens trok tijdens De Warmste Week op roadtrip met zijn soepbus.*

Samen met zijn gezin verbouwde hij onlangs hun huisje in de Ardennen. "Natuurlijk werd er weleens gevloekt, maar we hebben het toch maar tot een goed einde gebracht."

LESS IS MORE

De tv-carrière van Dieter Coppens begon bij het toenmalige tv-station TMF, waar hij samen met zijn neef Mathias met 100 dollar op zak in honderd dagen van de Zuidpool naar de Noordpool moest geraken. Zijn vliegticket en camera dienden als loon. Filmen en monteren deden de twee helemaal zelf. Qua goedkope televisie kon dat tellen, maar het was wel de start van zijn tv-carrière.

Het is alvast tekenend voor zijn kijk op het leven. Hoe meer je hebt, hoe meer zorgen je erbij krijgt. "We kunnen het allemaal met wat minder doen." Of hoe belevingen en ervaringen meer van tel zijn dan materiële spullen.

Bronnen: Radio 1, *Adaptieve Intelligentie* (boek), Maison Stash